

روزانه

□ نگاه

سیاست خارجی روسیه:

واهمگرایی در راستای ثبات هژمونیک

دکتر آرمین امینی

یکی از نکات مهم در ابعاد مربوط به سیاست خارجی همواره این تعبیر بوده است که «سیاست خارجی بازتاب سیاست داخلی است.» ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه این تعبیر را به گونه دیگری مطرح نمود و آن اینکه سیاست خارجی هم شاخص و هم عامل موثر در روابط خارجی و داخلی یک دولت محسوب می شود.

می توان گفت پوتین سیاست خارجی را به عنوان یک متغیر مستقل که می تواند شرایط بیرونی و داخلی کشور را دگرگون نماید، تعریف نموده است. چنین تعریفی مخالف نظر کسانی است که سیاست خارجی را متغیر وابسته به تحولات داخلی تلقی می نمایند. پوتین بر این مقوله در دوران زمامداری خود تاکید کرده است که سیاست خارجی نه تنها برای بهبود شرایط منطقه ای و بین المللی روسیه کارایی دارد، بلکه می تواند نقش تاثیر گذاری بر مدیریت بهینه امور داخلی کشور داشته باشد. به رغم گرایش های یوروآتلانتیکی (غرب گرایانه) یلتسین، به دلیل هویت سردرگم سیاست خارجی روسیه در طول دهه ۱۹۹۰ که ناشی از دوران گذار و دگرگونی های پارادایمی در نظام بین المللی بود، این کشور نتوانسته بود همگرایی و همسویی راهبردی – امنیتی با نخبگان غرب، برقرار نماید.

با روی کار آمدن پوتین، تعریف جدیدی از رابطه با ائتلاف غرب مطرح گردید و تغییرات گسترده ای در سیاست خارجی روسیه اجرا شد. به واقع تعبیر «ژئوپولتیک چندقطبی» مدنظر یوگنی پریماکوف سیاستمدار اوراسیاگرای روسیه، در دوران پوتین همچنان مورد تاکید قرار گرفت، با این تفاوت که ساختار تغییر یافته جهانی در مقطع زمانی پس از رویداد ۱۱ سپتامبر، هنجارهای نوینی را بر نخبگان روسیه تحمیل کرد. بر این اساس، پوتین به رغم گرایش شدید به رویکرد امنیتی – راهبردی اوراسیاگرایی که ریشه در فرهنگ و ژئوپولتیک خاص روسیه دارد، این تعبیر آندره کوزیروف وزیرخارجه غربگرای روسیه را که روسیه باید منافع ملموس را در نظر بگیرد و دگم های ایدئولوژیک را کنار گذارد، به صورت عملیاتی در دکترین سیاست خارجی خود اعمال کرده است.

در حقیقت، همانگونه که در سند تدبیر سیاست خارجی روسیه مصوب سال ۲۰۰۰ و پس از روی کار آمدن پوتین آمده است، روسیه خود را یک قدرت بزرگ جهانی و نه یک ابرقدرت تعریف کرده است. به عنوان مثال، در متن سند تصریح شده است که روسیه در راستای ثبات بین المللی با ناتو (به مشابه ساز و کار دفاعی – امنیتی سیاستگزاری های فائآتلانتیکی ایالات متحده آمریکا) تعامل سازنده دارد، هرچند که اختلافاتی جزئی از جمله در مقوله گسترش ناتو به شرق بین طرفین حاکم است. می توان از مفاد دکترین سیاست خارجی روسیه چنین برداشت کرد که روسیه در سند تدبیر سیاست خارجی خود را به مثابه یک قدرت بزرگ پراگماتیف محور تعریف

کرده است. امری که با توجه به ضعف های اقتصادی – سیاسی روسیه در دوران کنونی و اولویت استراتژیک مقوله اقتصاد برای نخبگان سیاسی روسیه، نقطه عزیمت راهبردی متقنی است. هم اینک پوتین به تبعیت از گفتمان امنیتی اوراسیاگرایی به این تعبیر «لرد بالمروستون» معتقد است که روسیه منافع دائمی دارد ولی دوستان و دشمنان دائمی ندارد. پوتین در سیاست خارجی خاص خود تلاش کرده است تا مفهوم چندجانبه گرایی را به جای چندقطبی در ادبیات راهبردی بین المللی تقویت نماید. وی در این راستا فضای نوینی برای همکاری با ائتلاف غرب و ساز و کارهای فائآتلانتیکی نوحفاظه کاران آمریکا برای دستگاه های امنیتی – راهبردی روسیه، بازتعریف کرده است. این رهیافت در کنار دیدار پوتین و بوش در ژوئن ۲۰۰۱ در تشکیل شورای مشترک ناتو – روسیه در ۲۸ به ۲۰۰۲ موجب شد تا گفتگمان تهدید متقابل در روابط میان دو کشور به واهمگرایی تبدیل شود. بر این اساس روسیه چون همپایگی اقتصادی – استراتژیکی لازم را نسبت به آمریکا در خود نمی بیند، تلاش می کند تا با همگرایی و اتکای استراتژیک به آن کشور در زمینه های مورد توافق و آگرایی در نقاط مورد اختلاف، سطح تاثیرگذاری امنیت سیاسی خود را بر عرصه تعاملات و تسلیل ملی افزایش دهد. اختلاف سطح بودجه نظامی سال ۲۰۰۶ آمریکا و روسیه بیانگر این واقعیت است که روسیه در جایگاهی خدشه پذیر از منظر اقتصادی – مالی قرار دارد و بر همین اساس نیز حتی دولت پوتین به رغم سیاست های اعلامی دستگاه دیپلماسی خود، پس از نشست سران روسیه و آمریکا در مه ۲۰۰۲، به صورت عملی گسترش ناتو به شرق را در اروپای شرقی و نزدیک به فضای حیاتی خود مورد پذیرش قرار داد.

به دلیل نیاز مبرم روسیه به تعامل مثبت با آمریکا جهت عضویت در سازمان تجارت جهانی (WTO)، روسیه حتی از «سیاست برادر بزرگ تر» در فضای خارج نزدیک خود، به ویژه آسیای مرکزی و قفقاز که به مثابه شاهراه تنفس استراتژیک این کشور است، به سیاست نزدیک تر به خانه و مداخله جویی کمتر در سیاستگزاری های کشورهای پیرامونی روی آورده است.

به نقل از: **سایت موسسه**

مطالعات ابراس

بخش اول

دادگاه‌های اسلامی‌سومالی که اکنون بخش‌های وسیعی از این کشور را تحت کنترل دارد به یکی از بازیگران اصلی منطقه آفریقا تبدیل شده است. به خاطر اهمیت و حساسیت کشور سومالی این گروه مورد توجه بسیاری از کشورهای جهان قرار گرفته و رسانه‌ها هم تحلیل‌های متفاوت و متناقضی از آن ارائه می‌کنند. روزنامه **الاتحاد** امارات با چند تن از اعضای بلندمرتبه این تشکل گفت‌وگویی ترتیب داده که در زیر ترجمه آن را می‌خوانید.

□ □ □

■ اتحادیه دادگاه‌های اسلامی. . . دقیقاً چرا این اسم؟
اکنون اسم آن «شورای دادگاه‌های اسلامی» شده است. چون این دادگاه‌ها، دادگاه‌های شرعی اسلامی است و زمانی به‌وجود آمد که ناآرامی‌ها در سومالی شدت گرفت. امنیت و حیات مردم از طرف جنگ سالاران تهدید می‌شد به این خاطر دادگاه‌ها به‌وجود آمد تا به این افراد که مردم را می‌ربودند و آنها را شکنجه می‌کردند یا به قتل می‌رساندند پاسخ دهد. دادگاه‌ها به شکلی ساده و مردمی به‌وجود آمد.

■ بنابر این چرا دادگاه‌ها وارد جنگ شدند؟
جنگ سالاران ما را مجبور به جنگ کردند در نتیجه این دادگاه‌ها با هم اجتماع کردند و اتحادیه دادگاه‌های اسلامی را تشکیل دادند. سپس به شورای دادگاه‌های اسلامی در سومالی تبدیل شد و از خود دفاع می‌کرد.
■ دقیقاً حدود تسلط شما تا کجا است و بر کدام شهرها و مناطق کنترل دارید و ماهیت تسلط شما چگونه است؟
دادگاه‌ها بر بخش وسیعی از سومالی تسلط یافته، بر سه استان بزرگ بنادر شبلی وسط و شبلی پایین و همچنین جیحان و جلیجدود و بخشی از استان کسمایو تسلط دارند یعنی حدود ۵۰ درصد کشور. پایتخت سومالی موگادیشو اکنون در دست دادگاه‌های اسلامی است. هیچ کس به غیر از دادگاه‌ها نتوانسته ۱۶ سال در آنجا حکومت کند. اکنون در موگادیشو ثبات و نظم بر قرار است و مردم با آزادی و امنیت فعالیت می‌کنند.
■ فرودگاه و بندر هم اخیراً باز شده‌اند.

■ در خصوص بقیه سومالی چطور؟

سومال لند و بوئتی لند است و بخشی که دولت

موقت بر آن تسلط دارد که مقر آن در پیدوا است.

■ آیا بخشی که بر آن تسلط دارید پایان کار است یا به دنبال وحدت سومالی تحت پرچم خوتان هستید؟
ما اکنون در تلاش برای همبستگی مردمی در سومالی هستیم نه اینکه مناطق دیگر را فتح کنیم. اگر مردم سومالی بخواهند در مناطق دیگر دادگاه‌های اسلامی تشکیل شود حق خودشان است. ما در آغاز گفت‌وگویی هستیم که درصدد وحدت و همبستگی است.

■ بنا بر این دادگاه‌ها از وظیفه ایجاد امنیت و به جریان انداختن زندگی به جنبشی سیاسی مبدل شده که به دنبال

آسیا و آفریقا

یکی از اعضای بلندپایه دادگاه‌های شرعی سومالی:

ما طالبان سومالی نیستیم

ترجمه: **بهمن بهساز**

دولت است. . . راز این تحول چیست؟

قبایل در سومالی دادگاه‌ها را تشکیل دادند و این قبایل واحدهایی سیاسی به شمار می‌روند. این امر انقلابی مردمی است که دادگاه‌ها آنها را رهبری می‌کند.

بعد از آنکه بر بخش‌های وسیعی تسلط یافتیم شروع کردیم به اصلاح اوضاع بقیه مناطق سومالی از طریق مذاکره و گفت‌وگو.

■ چرا غرب اصرار دارد تا شما را بخشی از سازمان القاعده نشان دهد؟

این کلام عجیبی است! ما با شروعی قبیله‌ای و داخلی تشکیل یافتیم و هیچ گونه روابطی با سازمان‌های خارج از سومالی نداریم. رسانه‌های غربی مغرضانه عمل می‌کنند و می‌خواهند چهره دادگاه‌ها را تخریب کنند.

■ اما دادگاه‌ها تهدید کرده‌اند کسانی که نماز نمی‌خوانند را می‌کشد و زناکارها را سنگسار می‌کند و خارجی‌ها را به قتل می‌رساند. . . آیا اینها از وجود سازمانی طالبان گونه در سومالی خبر نمی‌دهد؟

این کارها ربطی به دادگاه‌ها ندارد و مربوط به افرادی است که با ما ارتباطی ندارند. شریعت اسلام تنها بر حدود و قصاص محدود نمی‌شود و فراتر از آنها است، ما در مرحله کنونی شعار تطبیق شریعت را سر نمی‌دهیم. ما با این افرادی که به مردم سومالی رحم نمی‌کنند مقابله می‌کنیم و در تلاشیم تا اول از همه با حکومت انتقالی دولت را تشکیل دهیم. هر وقت امور بر قرار شد از تطبیق شریعت صحبت می‌کنیم یعنی زمانیکه دولت واحد تشکیل و قانون اساسی وضع شود

□

دو نظامی فرانسوی در افغانستان کشته شدند

خشونت‌ها را ترک‌بیبی از مخالفت با نیروهای خارجی و دولستی، جنگ‌های قبیله‌ای، قاچاق مواد مخدر و نیز جرایم دیگر تشکیل می‌دهد. کانون شورش‌ها نیز در جنوب و شرق افغانستان و بیش از همه در ولایت‌های هم‌مرز با پاکستان قرار دارد. هم‌مرز با پاکستان قرار دارد. از سوی دیگر ناتو اعلام کرد که نیروهایش روز جمعه با انجام حملات توپخانه‌ای در ولایت جنوبی هلمند، هفت شورش‌ی را کشته‌اند ولی هنوز طالبان در این خصوص اظهارنظر نکرده است. ناتو ماه گذشته مسئولیت امنیت مناطق جنوبی افغانستان را از ائتلاف تحت رهبری آمریکا تحویل گرفت و قرار است مسئولیت مناطق شرقی را نیز تا پایان سال جاری میلادی به عهده گیرد.

از سوی دیگر روزنامه دانمارکی «پرلینشک تیندنه» نوشت: به دنبال مواجه شدن پایگاه نظامی نیروهای دانمارکی در منطقه با حملات متعدد شبه‌نظامیان طالبان از ماه جولای تاکنون این کشور تصمیم گرفت نیروهایش را از قلعه موسی بیرون برد. به نوشته این روزنامه از خارج‌ی نیز در این خشونت‌ها کشته شدند.

□

یک روزنامه نزدیک به حکومت پیونگ یانگ خبر داد

انجام آزمایش هسته‌ای کره شمالی منتفی نیست

گروه بین‌الملل: یک روزنامه نزدیک به حکومت کمونیستی کره شمالی اعلام کرد تا زمانی که واشینگتن موضعی خصمانه نسبت به پیونگ یانگ داشته باشد، احتمال انجام آزمایش هسته‌ای کره شمالی منتفی نخواهد شد. روزنامه «چاسون سینو» که توسط یک مجمع نزدیک به رژیم کره شمالی و در ژاپن منتشر می‌شود در همین خصوص نوشت: «نمی‌توان با اطمینان گفت که کره شمالی برای تقویت موضع دفاعی خود، دست به انجام آزمایش هسته‌ای نخواهد زد.»

در گزارش این روزنامه آمده است: «سنسولیت کلی این آزمایش هسته‌ای بر عهده آمریکا خواهد بود، زیرا واشینگتن سعی دارد ایگونه القا کند که هر نیرو یا حکومتی که از همکاری توافق نداشته باشد و تسلیم نشود، حتماً نیتی پلید دارد.» این روزنامه در عین حال

دولت آمریکا را به تلاش برای ساقط کردن حکومت کره شمالی متهم کرده و نوشته است: «واضح است که باید از اقدامات متقابل برای حفاظت از خود در برابر تهدیدات خارجی استفاده کنیم.» این گزارش در حالی منتشر می‌شود که چین به عنوان نزدیکترین متحد و تأمین‌کننده سوخت کره شمالی، موضع خود را تا حدی تغییر داده و به توافقی با کره جنوبی دست یافته است که مقابله با انجام آزمایش احتمالی هسته‌ای کره شمالی را محدود می‌کند.

در همین حال مقامات کره شمالی به طور تلویحی اعلام کرده‌اند که آزمایش‌های موشکی این کشور واکنشی نسبت به تهدیدهایی است که از سوی واشینگتن علیه کره شمالی مطرح می‌شود. در این میان احتمالاً تحریم‌های اقتصادی آمریکا علیه کره شمالی و انجام

نیست. طرفداران یکی از جنگ سالارها این کار را کرده بودند. ما مطلقاً با آسیب رساندن به جان افراد مخالفیم.
■ آیا چنانچه گفته می‌شود از کشورهای خلیج و اریتره حمایت مالی می‌شوید؟

حمایت مالی از ما داخلی است و هیچ گونه حمایتی را از خارج هرچند کم هم دریافت نکرده‌ایم. مردم سومالی مالیات‌های هنگفتی به جنگ سالاران پرداخت می‌کردند و بعد از آنکه ما این امر را ملغی کردیم داوطلبانه به ما کمک می‌کنند.

■ ماهیت طرحی که برای همبستگی پیشنهاد می‌کنید چیست؟

براساس مشارکت میان ما و حکومت است. اکنون حکومت انتقالی موقت برقرار است پس چرا در آن مشارکت نکنیم؟ چرا در پارلمان مشارکت نداشته باشیم؟

■ یعنی شما حکومت انتقالی را به رسمیت می‌شناسید؟

بله، آنها هم ما را به رسمیت می‌شناسند و قاهره می‌تواند از لحاظ سیاسی ما را حمایت کند تا این مشارکت انجام پذیرد.

■ چرا اتیوپی را دشمن می‌دانید؟

مشکل سومالی دخالت دائم اتیوپی است و اگر دست بر می‌داشت مسئله سومالی اکنون چیز دیگری بود. جامعه

جهانی باید به اتیوپی و همچنین اریتره فشار آورد تا سومالی میدان تسویه حساب‌های قدیمی میان نیروهای خارجی نباشد.

■ چه تعداد از جنگ سالاران و شبه‌نظامیان آنها اخراج شده‌اند؟

حدود ۲۰ هزار.

■ با اتهام‌های آمریکا چگونه برخورد می‌کنید؟

آمریکا دولت بزرگی است که باید با درایت جهان را اداره کند اما درخصوص سومالی دو بار شکست خورد. بار اول در سال‌های دهه ۹۰ و دوم در حمایت از جنگ سالاران علیه مردم. از این رو آمریکا اکنون درک بیشتری دارد. ما به آنها نامه‌هایی فرستاده‌ایم و با برخی مسئولان آمریکایی دیدار کرده‌ایم. نسبت به آمریکا حساسیتی نداریم. مهم این است که نظرات خود را تغییر داده و اکنون به ما توجه می‌کند.

■ اما آیا کلمه اسلامی ملحق به دادگاه‌ها آنها را نمی‌ترساند؟

به تمام دنیا اطمینان می‌دهیم که در سومالی تروریسم وجود ندارد و نامگذاری فقط به معنای شرعی بودن خود دادگاه‌ها است. ما برای تمام جهان احترام قائلیم و بدون هیچ مشکلی با آنها همکاری می‌کنیم.

■ از لحاظ مذهبی گرایش شما چیست؟

ما دادگاه‌های شرعی اسلامی هستیم و پس. تمام سومالی از مذهب سنی شافعی پیروی می‌کند و مردم آن دوستدار اسلام و متمسک به آن هستند.

منبع: **الاتحاد**

یکشنبه ۵ شهریور ۱۳۸۵

□ خبرها

بازداشت دبیرکل اخوان المسلمین مصر

ایلنا: دبیرکل اخوان المسلمین مصر توسط نیروهای امنیتی این کشور بازداشت شد. به گزارش خبرگزاری فرانسه محمود عزت دبیرکل اخوان المسلمین مصر به همراه ۱۵ نفر دیگر از اعضای این مجموعه روز جمعه در شمال قاهره بازداشت شد. از میان افراد بازداشت شده می‌توان به «لاشین ابوشنب» عضو دفتر ارشاد، بالاترین هیات سیاسی در این مجموعه اشاره کرد. وی گفت: «این افراد در منطقه «منوف» در استان «کفرالشیخ» در حالی که در نشستی درباره تحرک نمایندگان اخوان المسلمین در پارلمان شرکت کرده بودند، بازداشت شدند.» بنابراین گزارش اخوان المسلمین مصر این اقدام نیروهای امنیتی را برای اعمال فشار بر نمایندگان خود در پارلمان با هدف کاهش درخواست‌ها برای اصلاحات سیاسی می‌داند.

□

ادامه مانور چین و قزاقستان

ایرنا: دومین مرحله از رزمایش مشترک چین و قزاقستان با عنوان مبارزه با تروریسم در شمال غرب چین انجام شد. به گزارش خبرگزاری شینخوا، در مرحله دوم این رزمایش که از روز شنبه در شهر «اینینگ» در منطقه «سین کیانگ» چین آغاز شد، طرفین از واحدهای مخصوص ضدتروریسم استفاده خواهند کرد. نیروهای پلیس مرزی و مبارزه با تروریسم دو کشور در این بخش از تمرینات از باگذردهای مسلح استفاده می‌کنند. پیشتر مرحله نخست این رزمایش در آلمانای شرقی قزاقستان برگزار شده بود و یکصدنفر از ناظران سازمان همکاری شانگهای و چند کشور دیگر بر اجرای آن نظارت داشتند. این رزمایش اولین بار است که میان نیروهای امنیتی ویژه دو کشور و در چارچوب سازمان همکاری شانگهای برگزار می‌شود.

□

توافق برای اجرای معاهده صلح در سودان

ایسنا: خبرگزاری شینخوا از توافق دولت و جنبش آزادیبخش این کشور با تشکیل کمیته فنی مشترک سیاسی، نظامی و تبلیغاتی خبر داد. براساس این گزارش، این توافقنامه در راستای فعال کردن توافقتنامه صلح ابوجا و آگاهی از جزئیات بیشتر این توافقنامه درباره فعالیت‌های سیاسی و بسیج عمومی است. شرتای جعفر عبدالحمک اسحاق والی غرب دارفور بعد از دیدار با هیات کمیته اجرای جنبش آزادیبخش سودان از شاخه‌های وابسته به منی ارکو منای بیان داشت: هیات به مسائل مربوط به فراهم کردن مقدمات امنیتی در رابطه با تعیین پادگان‌های ارتش، باز کردن راه‌ها، تأمین تجهیزات نظامی و اطمینان به مردم درخصوص آغاز به کار توافقنامه توجه ویژه‌ای دارد.

□

اعزام نیروی تازه‌نفس به تی‌مور شرقی

ایرنا: شورای امنیت سازمان ملل مجوز اعزام نیروهای تازه‌نفس حافظ صلح به تی‌مور شرقی را برای انجام ماموریت شش ماهه صادر کرد. به گزارش پایگاه اینترنتی نیوز اینترنشنال، نیروهای جدید که جانشین ماموران کنونی خواهند شد بیش از هزار و ۵۳۵ نفر هستند. پس از آغاز ناآرامی‌ها در تی‌مور شرقی در سه ماه پیش، نیروهای حافظ صلح به رهبری استرالیا وارد این کشور شدند. «کوفی عنان» دبیرکل سازمان ملل از شورای امنیت خواسته بود با اعزام نیروهای بیشتر به تی‌مور شرقی موافقت کند که این مسئله اکنون عملی شده است. اخراج ۶۰۰ سرباز از ارتش تی‌مور شرقی، اعتراض‌ها و اغتشاشاتی را در این کشور در پی داشت که ۲۵ کشته، صدها زخمی و ۱۵۰ هزار بی‌خانمان برجای گذاشت.

□

مرگ سه شورش‌ی کمونیست در فیلیپین

ایسنا: یک سخنگوی ارتش فیلیپین گفت در درگیری‌های تازه در جزیره ناآرام مینداناو در جنوب فیلیپین، یک سرباز فیلیپینی و سه شورش‌ی کمونیست کشته شدند. به گزارش خبرگزاری رویترز سرهنگ باکاو سخنگوی ارتش فیلیپین گفت: در پی حمله غافلگیرانه حدود ۳۰ شورش‌ی به یک کاروان ارتش، نبرد سنگینی بروز کرد که در آن شورشیان مین‌های شخصی و منفجر و با سلاح‌های خودکار را به سوی سربازان شلیک کردند. باکاو و جمع خبرنگاران گفت: نظامیان ما پاسخ حمله شورشیان را دادند و با اعزام فوری نیروهای کمکی به منطقه شروع به تعقیب آنها کردند. وی افزود: در این درگیری یک سرباز ارتش و سه شورش‌ی کشته شدند. اما سزار رنریو سخنگوی شورشیان ارتش جدید خلق کمونیست نیز مدعی شد در حمله غافلگیرانه به یک کاروان ارتش که با هدف گرفتن اسلحه‌های آنها صورت گرفت، پنج سرباز کشته شدند.

□

اعتراض چین به سفر مقام تایوانی به ژاپن

ایرنا: چین نسبت به دیدار یک فرمانده بلندپایه نظامی تایوان از ژاپن به شدت اعتراض کرد. وزارت خارجه چین با انتشار بیانه‌ای اعلام کرد که ژنرال «هو چن پو» رئیس ستاد مشترک تایوان به تازگی دیداری از ژاپن داشته است. بیانه از ژاپن می‌خواهد که به اصل چین واحد پایبند بوده و از تکرار موارد مشابه جلوگیری به عمل آورد. در بیانه آمده است که دولت ژاپن با این اقدامات به روابط پکن و توکیو لطمات زیادی وارد می‌کند. وزارت خارجه چین به این اقدام اعتراض کرد و تاکید کرد این کار مغایر با اسناد امضاءشده سیاسی میان دو کشور و تعهدات توکیو در قبال اصل یک چین است. گفته می‌شود که ژنرال تایوانی در ماه فوریه اسمال از ژاپن و از برخی پایگاه‌های نظامی این کشور دیدن کرده است.